

strijd met kans op nederlaag voorkomen in het belang van ons en onze patiënten, dan is het onze plicht dat te doen. De gelegenheid daartoe hebben wij, nu verzekeringsinstellingen zich a priori bereid verklaard hebben te werken volgens grondregelen, door onze Maatschappij vast te stellen. Dit is de reden, waarom wij — in tegenstelling met de zienswijze der afdeelingen Apeldoorn en O. en Friesland — niet een afwach- tende houding mogen aannemen, maar wel degelijk verplicht zijn preventief op te treden.

Collega DE JAGER is overtuigd, dat de middenstander zich niet laat indringen in een verzekeringsinstelling, die op bedoelde wijze werkt. De feiten bewijzen het tegendeel. Ik raad hem aan, het bestuur der afd. Deventer eens om inlichtingen dienaangaande te verzoeken.

Kinderdijk, 25 November 1917.

G. J. W. TER BALS.

Wij meenen, dat thans deze aangelegenheid genoegzaam van alle zijden gezien en toegelicht is. Op de a.s. buitengewone algemeene vergadering onzer Maatschappij zal trouwens nog gelegenheid genoeg bestaan, de verschillende meeningen tot haar recht te doen komen en van gedachten te wisselen. Wij sluiten derhalve thans de debatten hierover.

Redactie.

HET ZIEKENBRIEFJE.

Wie zich de gedachtenwisseling over het ziekenbriefje van eenige jaren geleden herinnert, zal begrijpen, dat ik met eenig genoegen het schrijven van collega W. POLAK in het *Tijdschrift* van 3 November las, waaruit blijkt, dat met een verbod van zieken- briefjes afgeven de hemel op aarde nog niet aanstonds gekomen is. Daarnaast ben ik altijd nog van meening, dat vele artsen weinig voelen voor de hoogstgewichtige prin- cipieele bezwaren, die tegen het ziekenbriefje worden aangevoerd, en dat hun hoofd- bezwaar is de last, dien men op het spreekuur heeft van dat teekenen soms van 3, 4 of nog meer briefjes voor één patiënt. Daarom meende ik vóór eenige jaren te mogen aanbevelen aan *dit* bezwaar tegemoet te komen, door het invoeren van een ziekenbriefje, dat telkens voor een week slechts in één exemplaar zou worden afge- geven, bestemd om in handen van den patiënt te blijven, en door hem te worden gebruikt om tegenover verschillende betalens zijn aanspraak op uitkeering te doen gelden. Ik kom hierop terug, omdat ik dezer dagen vernam, dat zulk een zieken- briefje in de afdeeling *Delft e. O.* sedert eenige jaren algemeen gebruikt wordt vol- gens onderstaand model:

GENEESKUNDIGE VERKLARING.

Ondergeteekende verklaart dat:

.....
van tot niet heeft
kunnen werken.

Deze verklaring wordt kosteloos en slechts in één exemplaar per week afge- geven en blijft in het bezit van den bovengenoemden persoon.

Ik ben daarom zoo vrij, dit denkbeeld nog eens aan te bevelen.

's-Gravenhage, November 1917.

Dr. D. SNOECK HENKEMANS.

DE BESTRIJDING DER TUBERCULOSE.

Naar aanleiding van de vergadering, onlangs over bovengenoemd onderwerp ge- houden, zou ik in alle bescheidenheid in het midden willen brengen, na twintig jaren op dezelfde plaats geneesheer te zijn geweest, dat, naar de feiten te oordeelen, de erfelijkheid in dezen meer invloed uitoefent dan de besmetting. Daarom kan ik al te strenge maatregelen tegen deze laatste niet toejuichen, vooral als daaruit voor patiënt of zijn familie geldelijke schade voortkomt. Er zijn families, waar men tuberculose heelemaal niet of uiterst weinig waarneemt, en andere, waar tuberculose op allerlei leeftijden, in verschillende generaties, onder allerlei vormen gezien wordt. Mij is het geval bekend van een predikantsfamilie, waar beide ouders op vrij hoogen leeftijd ge-